

PREHLAD
VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY
za obdobie október 2012
II. senát

Nálezy:

spisová značka	II. ÚS 432/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález - vyhovené
dátum rozhodnutia	31. mája 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ (obchodná spoločnosť) mal pohľadávku voči inej obchodnej spoločnosti, ktorú za odplatu postúpil v časti na tretiu a v časti na štvrtú obchodnú spoločnosť. Zároveň od týchto spoločností kúpil akcie. Sťažovateľ bol teda dlžníkom aj veriteľom tretej, resp. štvrtej obchodnej spoločnosti, pričom k zániku tak jeho dlhu, ako aj jeho pohľadávky voči týmto spoločnostiam došlo uzavretím jednotlivých Dohôd o započítaní.</p> <p>Následne tretia a štvrtá obchodná spoločnosť postúpili svoje, v tom čase už na základe Dohôd o započítaní zaniknuté pohľadávky na ďalšiu obchodnú spoločnosť (žalobcu). Tieto započítaním zaniknuté pohľadávky predstavovali nárok, ktorý si žalobca uplatnil voči sťažovateľovi žalobou, podanou na krajský súd. O tejto žalobe rozhodol krajský súd tak, že jej v časti vyhovel. O odvolaní sťažovateľa voči tomuto rozhodnutiu rozhodol najvyšší súd tak, že rozhodnutie krajského súdu z dôvodu procesných pochybení zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V ďalšom konaní krajský súd rozhodnutím priznal žalobcovi istinu vo výške 5.783.373,69 EUR spolu s príslušenstvom. Voči tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ včas odvolanie, o ktorom najvyšší súd bez nariadenia pojednávania napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že ho zamietol a rozhodnutie krajského súdu potvrdil.</p> <p>Rozsudok najvyššieho súdu a právny záver v ňom obsiahnutý bol podľa názoru sťažovateľa „celkom zjavne arbitrárny“.</p> <p>Sťažovateľ tiež poukázal na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a namietal aj nesprávny procesný postup najvyššieho súdu, ktorý spočíval v tom, že o jeho odvolaní rozhodol bez nariadenia pojednávania.</p> <p>Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že mu v odvolacom konaní nebolo doručené vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu a nebol poučený o podmienkach dokazovania v odvolacom konaní</p> <p>Podľa názoru sťažovateľa „Osobitným titulom porušenia práv sťažovateľa a dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia je skutočnosť, že najvyšší súd porušil svoju ústavnú a zákonnú povinnosť verejného vyhlásenia rozsudku podľa čl. 142 ods. 3 ústavy a § 156 OSP.“</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľ namietal arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, namietal však najmä porušenie základného práva z dôvodu nerešpektovania ústavno-procesných predpisov spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia, vydanie rozhodnutia bez nariadenia pojednávania podľa § 214 OSP tým, že rozsudok nebol riadne verejne vyhlásený. Osobitne upriamil pozornosť na skutočnosť, že mu v odvolacom konaní, ktoré bolo neverejné, nebolo doručené vyjadrenie žalobcu</p>

	<p>k jeho odvolaniu a nebol poučený o podmienkach dokazovania v odvolacom konaní (§ 114 ods. 2, § 120 ods. 4 OSP), a to navyše v situácii, keď odvolací súd rozhodoval o podanom odvolaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu uvedeným postupom najvyššieho súdu v odvolacom konaní bola porušená jedna z požiadaviek spravodlivého procesu, a to kontradiktórnosť konania, pretože sťažovateľovi nebolo umožnené zaujať svoje stanovisko k písomnému vyjadreniu žalobcu k odvolaniu sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na konštantnú judikatúru ESĽP, podľa ktorej princíp rovnosti zbraní ako jeden zo znakov širšieho konceptu spravodlivého súdneho konania vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície vis-à-vis proti jej protistrane</p> <p>Ústavný súd dospel k názoru, že rešpektovanie práva na spravodlivé súdne konanie si v danom zložitom prípade bezpochyby vyžadovalo, aby sťažovateľ dostal možnosť posúdiť, či a akým spôsobom je potrebné alebo vhodné z jeho strany reagovať na písomné vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu. V skutočnosti sťažovateľ v predmetnom neverejnom konaní nemal žiadnu možnosť reagovať na uvedené argumenty žalobcu, ktoré nepochybne mohli ovplyvniť názor a rozhodnutie odvolacieho súdu, a preto ústavný súd dospel k záveru, že uvedené závažné procesné pochybenia najvyššieho súdu znamenali porušenie ústavných práv sťažovateľa v rozsahu, ako to je už uvedené, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu samy osebe netolerovateľné, z tohto dôvodu sa ústavný súd už nezaoberal ďalšími námietkami v sťažnosti uvedenými, a to z hľadiska možných porušení procesných a hmotných práv sťažovateľa.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľom označených práv, zrušil napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 42/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Juraj Horváth</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález - nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>20. septembra 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplývalo, že okresný súd rozsudkom zaviazal sťažovateľa vydať a navrátiť registrovanej cirkvi (ďalej len „žalobkyňa“), vlastníctvo k nehnuteľnostiam v prospech vlastníka Slovenská republika a v správe sťažovateľa.</p> <p>Proti rozhodnutiu okresného súdu podali obaja účastníci konania odvolanie, na základe ktorých krajský súd rozsudkom rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že rozhodnutie prvostupňového súdu a odvolacieho súdu na vydanie nehnuteľností nebolo v súlade so zákonom, pretože žalobkyňa neuplatnila reštitučný nárok v súlade s § 5 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len „reštitučný zákon“), nepreukázala v prekluzívnej lehote do 30. apríla 2006 sťažovateľovi, že jej bolo odňaté vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam, a nepreukázala v uvedenej lehote ani to, akým spôsobom ustanoveným v § 3 ods. 1 reštitučného zákona jej bolo vlastnícke právo odňaté. Podľa názoru sťažovateľa nepostačoval odkaz na príslušnú pozemkovú knihu, ale mal byť predložený relevantný právny dokument osvedčujúci tvrdenú skutočnosť</p> <p>Všeobecné súdy sa podľa tvrdenia sťažovateľa jeho námietkami a dôkazmi vôbec nezaoberali, a najmä rozhodnutie krajského bolo nedostatočne vyhodnotené, nepresvedčivé a zjavnne neodôvodnené.</p>

	<p>Sťažovateľ zároveň navrhol ústavnému súdu, aby jeho plénum prijalo uznesenie, ktorým by zjednotilo odchylné právne názory jednotlivých senátov ústavného súdu v obdobných „reštitučných veciach“ podľa predmetného reštitučného zákona.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p><u>1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozsudkom krajského súdu z 28. septembra 2010</u></p> <p>Sťažovateľ označenému rozhodnutiu krajského súdu predovšetkým vytykal, že toto malo dať jednoznačnú odpoveď na všetky jeho námietky uvedené v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu prvostupňového súdu, avšak odôvodnenie rozsudku súdu druhého stupňa „<i>takého závery neobsahuje, je nepresvedčivé a zjavne neodôvodnené, čím sa reálne nezabezpečilo uplatnenie základného práva sťažovateľa</i>“.</p> <p>Pretože krajský súd sa v podstate v odôvodnení rozhodnutia v súlade so zákonom obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), ústavný súd považoval za potrebné v odôvodnení rozhodnutia uviesť podstatné rozhodujúce časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že z časti odôvodnení rozhodnutí všeobecných súdov vyplývalo, že sa s právnymi pre vec významnými otázkami riadne zaoberali a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnili. Relevantne sa vysporiadali s námietkami sťažovateľa, na ktoré poukazoval aj v sťažnosti podanej ústavnému súdu.</p> <p>Tak krajský súd, ako aj okresný súd zreteľne uviedli, prečo považovali žalobkyňu za osobu oprávnenú na navrátenie vlastníctva, a z akých dôkazov pri vyvodzovaní tohto záveru vychádzali. Podľa ich zistení je žalobkyňa útvorom registrovanej cirkvi s právnou subjektivitou a je registrovaná na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky. Všeobecné súdy neopomenuli preskúmať splnenie aj ďalších zákonom vyžadovaných podmienok na navrátenie vlastníctva žalobkyni, a to najmä obsahovú správnosť, úplnosť a včasnosť podania výzvy adresovanej sťažovateľovi na navrátenie majetku (predovšetkým označenie, špecifikáciu, resp. identifikáciu požadovaných konkrétnych nehnuteľností), ako aj preukázanie dôvodu predošlého odňatia vlastníctva k týmto nehnuteľnostiam.</p> <p>Ústavný súd vo svojom rozhodnutí ďalej uviedol, že rovnako sa okresný súd (so závermi ktorého sa krajský súd stotožnil) stručne, ale presvedčivo vysporiadal s dôkazmi predloženými sťažovateľom, ktoré mali preukázať opak tvrdení žalobkyne. Išlo hlavne o spornosť obdobia prechodu majetku na štát a právnu normu, podľa ktorej sa tak stalo. V neposlednom rade okresný súd odôvodnil aj to, prečo v časti návrhu žalobkyne nevyhovel. To však predmetom sťažnosti podanej ústavnému súdu nebolo.</p> <p>Ústavný súd s prihliadnutím na uvedené nemohol dospieť k inému záveru ako k takému, že postup krajského súdu bol plne v súlade s ústavnými princípmi a jeho rozhodnutie spĺňa všetky požiadavky kladené ústavou a dohovorom na rozhodnutie súdneho orgánu. Rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu bol ústavne udržateľný, nevykazoval znaky svojvôle, arbitrárnosti, bol náležite odôvodnený a výklad práva všeobecným súdom nebol taký, že by popieral účel a zmysel príslušných zákonných noriem</p> <p>Skutočnosť, že sa sťažovateľ s právnym názorom krajského súdu v spojení s názorom okresného súdu nestotožňoval, nemohla sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladala ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným</p> <p>Pokiaľ teda išlo o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ústavný súd uzatvoril, že rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu bol vnútorne logický, nebol prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektoval zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozsudku (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok), nebol arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dával odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatoval, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu porušené nebolo.</p> <p><u>2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na</u></p>

	<p><u>spravodlivé súdne konanie rozsudkom okresného súdu z 25. mája 2009</u></p> <p>V súvislosti s napádaným rozsudkom okresného súdu ústavný súd poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.</p> <p>Inými slovami, pokiaľ o ochrane sťažovateľom označených práv v súvislosti s rozhodnutím okresného súdu bol oprávnený konať alebo rozhodnúť iný všeobecný súd, ústavný súd nemá oprávnenie do tejto kompetencie všeobecného súdu zasiahnuť.</p> <p>Sťažovateľ sa preskúmania napadaného rozhodnutia okresného súdu mohol (a v konečnom dôsledku tak aj urobil) domáhať už v rámci všeobecného súdnictva podaním riadneho opravného prostriedku (odvolania) v konaní pred krajským súdom, pričom na základe uvedeného krajský súd ako súd odvolací mal povinnosť v prípade zistenia porušenia označených práv sťažovateľa týmto jeho právam poskytnúť ochranu, a teda musel sa v podstate vysporiadať s identickými námietkami proti rozhodnutiu okresného súdu, aké sťažovateľ uvádza aj v konaní pred ústavným súdom, preto ústavný súd sťažnosti sťažovateľa v tejto časti nevyhovel</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	II. ÚS 162/2012
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Zo sťažnosti vyplývalo, že na okresnom súde bolo vedené konanie o určenie, že označená nehnuteľnosť patrí do dedičstva po nebohej. Žalobkyňou bola fyzická osoba a sťažovateľia (fyzické osoby) boli žalovanými.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že sťažovatelia tvrdili, že krajský súd nerozhodol o ich námietke zaujatosti proti zákonnému sudcovi správne, keďže uplatnené námietky buď nesprávne vyhodnotil, alebo sa nimi dostatočne nezaoberal. Krajský súd bol naopak presvedčený, že rozhodnutie o námietke zaujatosti bolo v súlade so zákonom.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že námietka zaujatosti, ktorú sťažovatelia prostredníctvom právneho zástupcu vzniesli jednak ústne na pojednávaní a jednak písomne podaním, obsahovala v podstate tri okruhy námietok. Sťažovatelia predovšetkým vyslovili názor, podľa ktorého zákonný sudca postupoval v konaní jednostranne, keď nebral do úvahy určité podľa nich podstatné skutočnosti, z ktorých bolo už na prvý pohľad zrejmé, že podaná žaloba bola nedôvodná a že by mala byť preto bez ďalšieho zamietnutá (1). S tým súvisela aj okolnosť, že sťažovatelia boli zo strany právneho zástupcu žalobkyne sústavne obviňovaní z podvodného a nezákonného vydržania a boli zavražďovaní trovami právneho zastúpenia. Ďalej sťažovatelia tvrdili, že mali informáciu, podľa ktorej zákonný sudca dával právneho zástupcu sťažovateľov do súvisu s medializáciou kauzy cyperskej firmy, ktorá žalovala inú právnickú osobu o ušlý zisk, pričom mali na mysli články uverejnené na internete. Sťažovatelia sa pritom mali dozvedieť aj to, že v spore neuspeli, pretože zákonný sudca dobre vedel, že právny zástupca sťažovateľov pozná jedného z autorov spomínaných článkov na internete (2). Napokon sťažovatelia tvrdili, že na pojednávaní konanom 17. januára 2012 v súvislosti s neúčastou žalobkyne jej právny zástupca uviedol, že okresný súd by jej musel preplatiť letenku. Zákonný sudca mu mal na to odpovedať, že žalobkyňa si môže hrať cestovné náklady sama a po skončení konania si ich môže kompenzovať zo získaného dedičstva (3). Podľa názoru sťažovateľov týmto vyjadrením zákonný sudca už vopred prejudikoval svoje rozhodnutie a dal najavo, aký bude výsledok súdneho sporu.</p>

Ústavný súd uviedol, že „nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti a z hľadiska čl. 6 ods. 1 dohovoru ju možno posudzovať z rôznych hľadísk. Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel pro foro interno, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere.“

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Neustrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o čom svedčí správanie sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne neustranne, ale napriek tomu jeho neustrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje teória zdania (théorie des apparences), podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne neustranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán.

Ústavný súd konštatoval, že nebolo možné pochybovať o tom, že prvý okruh námietok, podľa ktorého bola žaloba už na prvý pohľad nedôvodná, čo zákonný sudca nechcel akceptovať, ako aj tretia námietka, podľa ktorej na pojednávaní konanom 17. januára 2012 mal zákonný sudca uviesť, že žalobkyňa si môže hrať cestovné náklady sama a po skončení konania si ich môže kompenzovať zo získaného dedičstva, sú vo svojej podstate námietkou okolností spočívajúcich v postupe zákonného sudcu v konaní o prerokováanej veci. Námietky takéhoto rázu v zásade nie sú spôsobilým dôvodom na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), avšak s určitými výnimkami.

Subjektívne presvedčenie sťažovateľov o tom, že žaloba, ktorú žalobkyňa proti nim podala, je nedôvodná prima facie a že preto nemalo byť o nej vôbec konané, resp. mala byť zamietnutá hneď na začiatku, nebola spôsobilým dôvodom námietky zaujatosti a tým ani dôvodom na vylúčenie sudcu. Je totiž iba na sudcovi posúdiť, kedy bude vec považovať za zrelú na meritórne rozhodnutie. Jeho odlišný postup v tomto smere nebolo možné považovať za rozporný so zákonom či za svojvoľný, keďže ide o výkon jeho právomoci.

Vo svojej podstate išlo v tomto prípade o námietku zaujatosti zákonného sudcu zo subjektívneho pohľadu, keďže námietka vychádzala zo správania zákonného sudcu, ktorý mal dať nepriamo najavo, že v spore bude úspešná žalobkyňa.

Za významnú skutočnosť bolo potrebné považovať okolnosť, že zákonný sudca vo svojom vyjadrení k podanej námietke zaujatosti nezaujal žiadne konkrétne stanovisko k tvrdeniu, podľa ktorého na pojednávaní konanom 17. januára 2012 mal prejedikovať výsledok sporu v prospech žalobkyne, keď mal právnomu zástupcovi žalobkyne povedať, že žalobkyňa si cestovné náklady súvisiace s účasťou na pojednávaní bude môcť kompenzovať zo získaného dedičstva. Vyjadril sa totiž iba vo všeobecnosti v tom zmysle, že na jeho vylúčenie nie sú dané dôvody.

V danom prípade sťažovatelia žiadne dôkazy preukazujúce tvrdený výrok zákonného sudcu nepredložili, pričom zo zápisnice o pojednávaní okresného súdu konanom 17. januára 2012 inkriminovaný výrok nevyplýval (rovnako ani jeho širšie súvislosti). Samotný zákonný sudca sa vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti označenými konkrétnymi dôvodmi nezaoberal a nijako sa k nim nevyjadril.

Námietka sťažovateľov, podľa ktorej zákonný sudca dával ich právneho zástupcu do súvisu s medializáciou kauzy cyperskej firmy kvôli článkom, v dôsledku čoho sťažovatelia nebudú v spore úspešní, pretože zákonný sudca dobre vie, že právny zástupca sťažovateľov pozná jedného z autorov článkov, rozhodne nebola námietkou opierajúcou sa o okolnosť spočívajúcu v postupe sudcu v konaní o prerokováanej veci. Sťažovatelia totiž na základe skutočností nimi tvrdených považovali zákonného sudcu za zaujatého.

I v uvedenom prípade platilo, že zákonný sudca sa vo svojom písomnom stanovisku k tomuto tvrdeniu sťažovateľov nijako nevyjadril. Ani krajský súd nezaujal k tomuto tvrdeniu žiadne stanovisko.

Postup krajského súdu, ktorý napriek závažným nedostatkom týkajúcim sa otázky pravdivosti tvrdených dôvodov zaujatosti zákonného sudcu o námietke zaujatosti meritórne rozhodol, nebol akceptovateľný. Mal si vyžiadať doplnenie stanoviska od zákonného sudcu tak, aby sa tento konkrétne vyjadril k uplatneným dôvodom, resp. k ich pravdivosti, či nepravdivosti. Až potom prichádzalo do úvahy o námietke

	<p>zaujatosti rozhodnúť. Postup krajského súdu bolo potrebné považovať za arbitráry. Krajský súd preto porušil základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj ich právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zrušil uznesenie krajského súdu a vec vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Hoci sťažovatelia tvrdili, že v konaní o námietke zaujatosti došlo aj k porušeniu ich základných práv vyplývajúcich z čl. 47 ods. 3 a z čl. 48 ods. 2 ústavy, nijaké relevantné skutočnosti, z ktorých by porušenie týchto základných práv vyplývalo, neuviedli. Preto sťažnosti v tejto časti nebolo možné vyhovieť.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	ESLP: Sramek proti Rakúsku, Delcourt proti Belgicku Ústavný súd SR: II. ÚS 153/08

Nálezy – priet’ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 360/2011
sudca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. júla 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka (fyzická osoba) namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet’ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o určení neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Konanie sa začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Pokiaľ išlo o kritérium zložitost’ veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitost’ predmetnej veci.</p> <p>2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnost’, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet’ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľky.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazoval na to, že nebolo možné pochybovať o tom, že povaha daného pracovnoprávneho sporu si vyžadovala osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu konania, čo okrem iného znamenalo, že všeobecný súd mal povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania, a teda aj sťažovateľky.</p> <p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomenul, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet’ahov..</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania takmer sedem rokov (do podania ústavnej sťažnosti), bolo už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané, i keď vec bola aj na odvolacom súde šesť mesiacov (od 4. júna 2008 do 4. decembra 2008). Toto obdobie však nebolo možné započítať v neprospech okresného súdu.</p> <p>Zbytočné plynutie času v uvedenom takmer jednoročnom období zapríčiniť okresný súd (ale aj krajský súd, ktorého konanie však sťažovateľka nenapadla) svojim „nesprávnym“, a teda neefektívnym postupom (čo vyslovil najvyšší súd). Okrem toho bol okresný súd v napadnutom konaní aj opakovane krátkodobo nečinný.</p> <p>Z uvedených okolností vyplývalo, že okresný súd minimálne počas poldruha roka</p>

	<p>v dlhoročnom konaní o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru nevykonával efektívne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľka počas napadnutého súdneho konania nachádzala, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru.</p> <p>Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Vzhľadom na to, že 9. mája 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde (prikázať okresnému súdu vo veci konať pozn.).</p> <p>Najmä vzhľadom na povahu veci a na neobyčajne dlhé trvanie napadnutého konania považoval ústavný súd za primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.